

Complexnummer: 528151

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Stoomgemaal Oosterschelde

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

527465, 528152, 528153

Woonplaats

Poortvliet

Gemeente

Tholen

Provincie

Zeeland

Hoofdadres van hoofdobject

Schelphoekseweg 1, 4693 PK Poortvliet

Complexomschrijving

Complexomschrijving

Inleiding

Complex bestaande uit drie onderdelen: 1) voormalige stoomgemaal Oosterschelde, gebouwd in 1910 voor de bemaling van de Poortvliet- en Mallandpolder; 2) vrijstaande schoorsteen; 3) dienstwoning.

Waardering

Het complex is van algemeen belang vanwege:

- de functie stoomgemaal, goed herkenbaar in de typologie en bouwtrant van de gebouwen en hun samenhang;
- de samenhang met de polder;
- de bakenwerking van de schoorsteen van het complex, ook vanwege de functie als lichtbaken.

Monumentnummer*: 527465

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 juni 2004
Kadaster deel/nr: 82687/1

*Monumentnaam***

Stoomgemaal Oosterschelde

Complexnummer

528151

Complexnaam

Stoomgemaal Oosterschelde

*Woonplaats**

Poortvliet

*Gemeente**

Tholen

*Provincie**

Zeeland

*Straat**

Schelphoekseweg

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

4693 PK

*Woonplaats**

Poortvliet

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Poortvliet

*Sectie**

O

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

739

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 1: voormalig stoomgemaal.

Inleiding

Het gemaal Oosterschelde is in 1910 gebouwd. Het werd gesticht als stoomgemaal en functioneerde als zodanig tot 1932. In dat jaar werd verderop een ander gemaal gebouwd. De stoommachine c.a. en de kolenloods zijn geheel verdwenen.

Omschrijving

Het betreft een pand van één bouwlaag op T-vormige plattegrond. De korte zijde van de T wijst naar de dijk en huisvestte de machine. De lange zijde is in het water gebouwd boven een tongewelf. De korte zijde heeft een onhistorische bitumineuze dakbedekking, de lange zijde is gedekt met gesmoorde pannen. De gevelopeningen zijn gedeeltelijk nog historisch.

Waardering

Het voormalige stoomgemaal is van algemeen belang vanwege:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- de kenmerkende opbouw (rangschikking van functioneel gerelateerde bouwvolumes) en plaatsing (half op de dijk, half in het water);
- de relatie met schoorsteen en dienstwoning;
- de relatie met de polder die dit gemaal bemaalde.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie

Poldergemaal

Monumentnummer*: 528152

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 juni 2004
Kadaster deel/nr: 82786/113

Complexnummer

528151

Complexnaam

Stoomgemaal Oosterschelde

*Woonplaats**

Poortvliet

*Gemeente**

Tholen

*Provincie**

Zeeland

*Straat**

Schelphoekseweg

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

4693 PK

*Woonplaats**

Poortvliet

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Poortvliet

*Sectie**

O

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

739

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 2: schoorsteen.

Inleiding

In 1910 naast het stoomgemaal Oosterschelde gebouwde schoorsteen, gebouwd door firma De Ridder te Den Haag/Oegstgeest (een van de twee schoorsteenbouwers in ons land). De schoorsteen deed tevens dienst als lichtbaken (geleidelicht, aangebracht in 1953) voor de vaart op de Oosterschelde.

Omschrijving

Schoorsteen op achzijdige, in het water geplaatste gemetselde voet (uitgevoerd door een lokale aannemer) en een schacht van radiaalstenen (uitgevoerd door firma De Ridder). Enige decoratie in de vorm van uitstekende banden, vooral bij de kop. In de kop een glazen ruit, restant van de functie als lichtbaken.

Waardering

De schoorsteen van gemaal Oosterschelde is van algemeen belang vanwege:

- bouwtype, materiaal en fabrikant (De Ridder);
- de samenhang met de andere onderdelen van het complex;
- de bakenwerking vanwege het silhouet in het vlakke Zeeuwse land én vanwege de functie als lichtbaken.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie

Gemaal(M3)

Monumentnummer*: 528153

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 juni 2004
Kadaster deel/nr: 82786/122

Complexnummer

528151

Complexnaam

Stoomgemaal Oosterschelde

*Woonplaats**

Poortvliet

*Gemeente**

Tholen

*Provincie**

Zeeland

*Straat**

Schelphoekseweg

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

4693 PK

*Woonplaats**

Poortvliet

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Poortvliet

*Sectie**

O

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

740

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 3: dienstwoning.

Inleiding

In 1910 gebouwde dienstwoning van het stoomgemaal Oosterschelde.

Omschrijving

Tegen de dijk aangebouwde woning bestaande uit souterrain, hoofdverdieping en zolder. Het pand is uitgevoerd in baksteen en aan drie zijden bepleisterd en voorzien van imitatievoegen. De landzijde is uitgevoerd als schoon werk. Zadeldak met gesmoorde pannen. Decoratieve kantpannen; dakuiteinden voorzien van keramisch kwabornament. (Op een historische foto zijn deze elementen niet zichtbaar; waarschijnlijk zijn ze van elders ingebracht.) Gietijzeren dakgoten. Een deel van de gevelopeningen heeft nog de oude omvang of zeer partiële historische invulling. Inwendig historische balkvloeren en enkele onderdelen zoals trap naar zolder.

Waardering

De in 1910 gebouwde dienstwoning bij gemaal Oosterschelde is van algemeen belang vanwege:

- de hoofdvorm;
- de samenhang met de andere onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijen, molens en bedrijven

Gemaal (M)